

Bijlage 7

7.1 Opmerkingen tijdens inloopbijeenkomst

7.2 Opmerkingen tijdens inzage termijn welke geen zienswijze betreft op de maatregelen

7.1 Opmerkingen tijdens inloopbijeenkomst

In deze bijlage is een overzicht opgenomen met reacties die gegeven zijn tijdens de inloopbijeenkomst op 21 maart 2023 op het Ontwerp-projectplan waterwet. In onderstaand overzicht is opgenomen of op basis van de reactie wijzigingen zijn doorgevoerd in het Ontwerp-projectplan. De nummers corresponderen met de maatregelenkaart in bijlage 7a.

<i>Nr. op kaart</i>	<i>Opmerking</i>	
1	In het ontwerp aanplant wilgen (smal + breedblad) voor verbetering leefgebied hommels, bijen en andere insecten.	Geen aanpassingen in ontwerp projectplan
2	Stuw 204PLM staat er niet meer	Verwerkt in projectplan
3	Sloten van de gemeente, kunnen gedempt worden	Verwerkt in projectplan
4	Dit stuk niet verondiepen	Verwerkt in projectplan
5	Kan gedempt worden	Verwerkt in projectplan
6	Is al gedempt	Verwerkt in projectplan
7	Overleg met aanliggende grondeigenaar of deze verondiept/gedempt kan worden	Geen aanpassingen in ontwerp projectplan
8	Nu nog niet verondiepen, eerst overleg met grondeigenaar. Afstemmen ter plaatse wat te doen, evt. als meerwerk in bestek.	Verwerkt in projectplan
9	Eventueel eerste deel wegpompen naar waterberging/natuurgebied en tweede deel wel verondiepen	Geen aanpassingen in ontwerp projectplan
10	Nog niet verondiepen i.v.m. afwatering Weg van de Toekomst en knooppunt Paalgraven (opmerking beheerder van waterloop district Hertogswetering). Ook zorgen bij eigenaren voor vernatting kelders benedenstreams.	Verwerk in projectplan
11	Check op afvoer bedrijventerrein	Geen aanpassingen in ontwerp projectplan
12	Zorgen vanuit stakeholder over hoe uitvoering eruit gaat zien. Liever niet op zijn perceel rijden met materieel i.v.m. beplanting (bomen)	Geen aanpassingen in ontwerp projectplan
13	Voorkeur onderhoudspad aan noordzijde (dus kant van stakeholder) + rijplaatstuw vervangen door stuw of bodemverval in nieuwe ontwerp	Geen aanpassingen in ontwerp projectplan
14	Waterprobleem N324; evt. water overhevelen met pomp naar Mun (naast weideveld omheiningen)	Geen aanpassingen in ontwerp projectplan

15	Waterloop naast natuurcompensatievelden kan ook gedempt worden; eigenaar Golfbaan de Duke	Verwerkt in projectplan
16	Deze is van de legger	Geen aanpassingen in ontwerp projectplan
17	Slabroek mag natter	Geen aanpassingen in ontwerp projectplan
18	Grenseweg (delen ten noorden van) Hoek Grensweg/Udensedreef was hotspot op gebied van amfibieën (kamsalamander, rugstreeppad, heikikker etc.) Waterstand hier omhoog.	Geen aanpassingen in ontwerp projectplan
19	Nuts stakeholder weg laten lopen	Geen aanpassingen in ontwerp projectplan
20	Bos inzetten als berging (meandering door bos heen); let op leemlagen	Geen aanpassingen in ontwerp projectplan
21	Gebruik als berging	Geen aanpassingen in ontwerp projectplan
22	Niet dempen watergang 03179, geeft wel eens problemen	Verwerkt in projectplan
23	Reeds ingericht, niks aan veranderen	Verwerkt in projectplan
24	Niet verondiepen watergang 01182, is afwatering vanaf Slabroek	Verwerkt in projectplan

7.2 Opmerkingen tijdens inzage termijn welke geen zienswijze betreft op de maatregelen

In deze bijlage is een overzicht opgenomen met reacties die gegeven zijn op de ter inzage legging van de ontwerp projectplannen, maar geen directe zienswijze zijn op een van de maatregelen. Op onderstaande opmerkingen worden separaat schriftelijk richting de inbrenger gereageerd.

Nr.	Opmerking
1	Er is helaas nog geen LESA voor de Maashorst opgesteld, terwijl dit was toegezegd. Hierdoor wordt een scherpe, brede en historische analyse van landschap en natuur gemist;
2	Peilbuizen liggen juist op locaties met schijngrondwaterspiegels, waardoor ze een te positief beeld van de grondwaterstand geven. In het onderzoek is alleen gebruik gemaakt van de al lang bestaande peilbuizen, terwijl de verdrogingsproblematiek juist in de nieuwe peilbuizen goed zichtbaar is. Zoals aangegeven op blz. 73 is de berekening sinds de jaren '80 verdubbeld. Daarnaast zijn de ruilverkavelingsloten geleidelijk verder verdiept en zijn buissystemen en drainages aangelegd. Helaas is het effect van deze wijzigingen niet berekend;
3	In het hydrologisch rapport wordt aangegeven (pag. 10 en 11) dat er een moeilijk doordringbare laag is op een diepte van ongeveer 30/40 meter. De meeste beregeningsputten zitten op een diepte van 30 meter. Wij vermoeden een sterk negatieve invloed van beregening. In het onderzoek wordt hier niet op in gegaan. De berekeningen laten zien dat de GHG sterker toe neemt dan de GLG, logisch omdat er juist in de zomer veel beregend wordt. Er wordt, vanwege de grofzandige ondergrond, steeds meer overgeschakeld op intensieve teelten zoals aardbeiplantenteelt, prei- en bloembollenteelt. Dit leidt tot meer beregening waardoor de grondwaterstanden nog verder dalen. Dit is onvoldoende in beeld gebracht. Zware beregeningssystemen leiden tot een grotere aanwending van grondwater en daarmee extra grondwaterstands daling. Het restrictieve beleid om het aantal grondwaterputten te beperken wordt teniet gedaan door de aanleg van transportsystemen. Beperk het negatieve effect van beregening!;

4	Bij de evaluatie droogte 2014-2018 is door het waterschap op de vraag; Heeft het beregeningsbeleid geleid tot beter beschermen van de grondwatervoorraad? geantwoord: "Op basis van de opgegeven onttrekkingscijfers is een stijging te zien van de jaarlijkse hoeveelheid opgeteld over heel Brabant, van 36 miljoen m3 in 2009 tot 54 miljoen in 2017. Het langjarig gemiddelde steeg over deze periode met 6 % per jaar. Dit is een significante 3 toename van de onttrokken hoeveelheid, terwijl op basis van het beregeningsbeleid eerder een afname werd verwacht (door waterbesparing en waterconservering)." In de latere droge jaren is er nog beduidend meer beregend. Onze vraag hierbij is dan ook: waarom zijn de cijfers van het waterschap zelf niet gebruikt?
5	Er is niet ingegaan op de invloed van bebossing. De meeste bossen zijn aangeplant in de eerste helft van de vorige eeuw. Als verdamping zo'n grote invloed heeft gehad dan zou de verdroging al veel eerder opgetreden moeten zijn. Uit de kaartjes in het hydrologisch rapport blijkt echter het tegendeel. Nog in 1950 was het vrijwel overal heel nat. Ouderen onder ons herinneren zich nog wel dat tot in de 80'er jaren in de winter laarzen nodig waren
6	De ruilverkaveling in de 80'er jaren was de eerste grote desastreuze ingreep, die leidde tot verdroging. Al sinds de 90'er jaren wordt er gestuurd op een meer gevarieerd bos, daarmee zou de verdroging af moeten nemen. Het tegengestelde is gebeurd. sinds 2010 zijn vele structuurgaten gemaakt en is het hout van grove den afgevoerd. Het grondwaterpeil is alleen maar verder gedaald. Ook de maatregelen in de Maashorst hebben de verdroging niet kunnen stoppen. Waarom kloppen de berekeningen uit het hydrologisch rapport niet met deze historische waarnemingen?;
7	Bossen, heide en grasland in de droge kern gaan door verdroging ernstig achteruit in vitaliteit en kwaliteit. De biodiversiteit wordt hierdoor zeer nadelig beïnvloed. Een zeer treurig beeld als je de gevolgen van de hoge stikstoflast hier naast ziet. Terwijl bekend is dat door vernatting er minder schade is van stikstofdepositie. De achteruitgang van de biodiversiteit in natuurgebied de Maashorst moet snel een halt worden toegeroepen. Er is geen tijd te verliezen!
8	Gezien de aanwezigheid van natuurgebied de Maashorst verzoeken wij u de beoogde maatregelen meer af te stemmen op het herstel van natuurwaarden en de potenties daarvan. Wij wijzen u in dit verband graag op betere afstemming met de bouseigenaren en bosbeheerders en de wensen vanuit natuurwaarde en om ernstige verdroging van de bossen tegen te gaan
9	In het rapport wordt de verkennende maatregel "wateraanvoer van elders" besproken. De Maashorst is een regenwater afhankelijk natuurgebied. De flora en fauna is gevormd door het dynamisch grondwaterpeil met afwisseling van droge en natte perioden. Aanvoer van gebiedsvreemd water verstoort dit evenwicht en de nutriëntenbalans; Wateraanvoer van elders is voor ons geen reële optie
10	In het rapport wordt de verkennende maatregel "omzetten van bos naar heide" besproken. Ook hier zou worden ingegrepen in een natuurlijk proces. Heide is cultuurland en het natuurdoeltype van de Maashorst is Begeleid natuurlijke eenheid hoge zandgronden, waarin de grote grazers de natuur vorm geven. De heide is door verdroging en stikstofdepositie zeer soortenarm geworden en grotendeels afgestorven. De natuur reageert met de opslag van ruwe berk en grove den. Dit vermindert de biodiversiteit.